

Zespół Aspergera

Zespół Aspergera – co to jest?

Zespół Aspergera jest zaburzeniem rozwojowym, zaliczanym do spektrum autyzmu. Po raz pierwszy został opisany przez austriackiego lekarza Hansa Aspergera w 1944 roku. Potocznie nazywany jest łagodną odmianą autyzmu, gdyż pod wieloma względami go przypomina. Odróżnia go prawidłowy rozwój mowy oraz intelekt, często nawet wyższy od przeciętnej. Ponadto, początek wystąpienia zmian jest późniejszy, bo pierwsze symptomy pojawiają się zwykle powyżej trzeciego roku życia. Zespół Aspergera bardzo trudno jest zdiagnozować u małych dzieci, gdyż we wczesnej fazie nie przejawiają one żadnych, niepokojących sygnałów. Rozwijają się prawidłowo, mówią, bawią się. Autyzm natomiast daje bardziej charakterystyczne objawy i to nawet u bardzo małych dzieci (często przed ukończeniem 1. roku życia). Rozwój umysłowy u dziecka z zespołem Aspergera jest prawidłowy, w przeciwieństwie do autyzmu dziecięcego (inaczej autyzmu wczesnodziecięcego). Wobec powyższego cierpiący na to zaburzenie mogą samodzielnie funkcjonować. Cechą wspólną autyzmu i Aspergera są trudności w satysfakcjonującej komunikacji i umiejętnościach społecznych. **Zespół Aspergera u dziewczynek** występuje rzadziej niż u chłopców, tak jak i autyzm dziecięcy. Osoby dorosłe z zespołem Aspergera uznawane są za ekscentryków, ponieważ mają problemy z nawiązywaniem relacji. Niezrozumienie w kontaktach z rówieśnikami powoduje frustrację, wycofywanie się i funkcjonowanie we własnym świecie, najczęściej robiąc to co sprawia przyjemność czyli realizacja pasji. Według szacunków w Polsce choruje ponad 300 tysięcy osób, a prognozy demograficzne wskazują, że tendencja wzrostowa będzie się utrzymywać ze względu na wydłużenie życia, starzenie się społeczeństwa i inne czynniki.

Zespół Aspergera - diagnostyka

Zespół Aspergera może zostać zdiagnozowany w każdym wieku, jednak najczęściej rozpoznaje się go u dzieci w wieku 6-8 lat, kiedy dziecko rozpoczyna wczesną edukację szkolną. Pojawienie się kilku objawów nie musi być jednoznaczne z zaburzeniem. W przypadku wystąpienia symptomów należy skonsultować się ze specjalistą: psychologiem, psychiatrą lub neurologiem. Holistyczne podejście do diagnozy odgrywa dużą rolę. Do siódmego roku życia zachowania dziecka mogą nie budzić podejrzeń rodziców, ale przejawy „innego funkcjonowania” dostrzegają nauczycielki przedszkola. Początek edukacji szkolnej jest punktem zwrotnym, to wtedy pojawiają się znaczące sygnały tzw. „niedopasowania w grupie”. Zaburzenia mowy nie są kryterium diagnostycznym gdyż dziecko z ZA najczęściej zaczyna mówić i czytać w podobnym wieku, co rówieśnicy. W pracy edukacyjnej i terapeutycznej bardzo istotne jest indywidualne podejście, gdyż każde dziecko jest inne. Specjaliści dostosowują oddziaływania terapeutyczne tak, aby najlepiej pomóc w konkretnemu dziecku. Popularne są zajęcia z usprawniania sfery komunikacyjnej, umiejętności społecznych, integracji sensorycznej oraz terapia behawioralna. Niezwykle istotne jest zrozumienie przez rodziców i opiekunów trudności dziecka i wsparcie w codziennym funkcjonowaniu, aby w przyszłości mogłoby być pełnoprawnym członkiem społeczeństwa. Zespół Aspergera - przyczyny. Wiadomo, że nie jest to choroba dziedziczna, ale można odziedziczyć skłonności do wystąpienia zaburzeń ze spektrum autyzmu. Jako potencjalne okoliczności wywołujące, lekarze wskazują czynniki genetyczne (mutacje genetyczne chromosomów: 3., 4., 7. i 11.), uszkodzenia ośrodkowego układu nerwowego, poważne infekcje mózgu, urazy okołoporodowe lub w życiu płodowym oraz toksoplazmozę.

Zespół Aspergera - objawy

Pierwsze objawy zespołu Aspergera często są ignorowane, gdyż przypisuje się je trudnemu charakterowi dziecka. Zwykle symptomy dostrzegane są powyżej 3. roku życia, natomiast do tego momentu rozwój przeważnie wydaje się być prawidłowy. Wszystko zaczyna się w wieku przedszkolnym, gdy występuje niechęć aktywnego przebywania w grupie i włączania się w zabawę z innymi dziećmi. Zdarza się, że zaburzenia te zaczynają nasilać się z wiekiem (wyraźniejsze w wieku szkolnym) i dopiero wtedy maluch zaczyna być diagnozowany przez specjalistów (neurologa, psychologa lub psychiatrę), którzy mogą postawić rozpoznanie zespołu Aspergera. Oprócz niechęci przebywania z rówieśnikami i zabaw z nimi, pacjenci z rozpoznanym zespołem Aspergera nie lubią zmian w swym otoczeniu, reagują wtedy nerwowo są płaczliwe, niespokojne. Mogą mieć problemy z dostosowaniem się do obowiązujących zasad w grupie rówieśniczej, na podwórku. Takie dzieci najlepiej czują się w dobrze znanych sobie miejscach. U takich osób można zaobserwować też problemy z mową (jest ona sztywna, pedantyczna, nie rozumieją przenośni, opowiadanych żartów i wszystko odbierają dosłownie. Bardzo często nie odczytują niewerbalnych komunikatów (mimika i gesty). Unikają kontaktu wzrokowego, a dodatkowo przebywając z kimś w jednym pomieszczeniu zachowują tzw. bezpieczną odległość. Pacjenci z zespołem Aspergera mają zwykle wąskie, specyficzne zainteresowania, interesuje ich tylko jedna dziedzina, w której bardzo często bywają wybitnie uzdolnieni. Jako taką osobę wskazuje się Lionela Messiego, uznawanego za jednego z najlepszych piłkarzy w historii futbolu. Czasami chorzy wykazują umiejętność mechanicznego zapamiętywania (np. liczby, rozkłady jazdy komunikacji). Powyższe symptomy sprawiają, że dzieci odrzucane są przez otoczenie, gdyż nie są przez nich rozumiane i odwrotnie.

Źródła:

2. Dąbrowska-Kaczorek M., Jeśli nie zespół Aspergera to co?; 2015.
3. Borkowska A., Zrozumieć świat ucznia z zespołem Aspergera; 2013.
4. Bryńska A., DSM-V i zaburzenia ze spektrum autyzmu - czy to koniec historii zespołu Aspergera? Psychiatria po Dyplomie, 2015; (1)
5. Grand C. [przeł. Bilik A.], Autyzm i zespół Aspergera, 2012.

Artykuł ze strony:

enelzdrowie

portal o zdrowiu, medycynie i zdrowym stylu życia

Chcę być **doskonały** i martwię mnie porażki

Bywam **czuły** na dotyk i dźwięk

Nie jestem niegrzeczny tylko **mam problemy**

Dostrzegam rzeczy których inni nie widzą

Zaproś mnie na urodziny, nie pomijaj mnie

Eksperymenty kulinarne to nie dla mnie. Mam **ulubione posiłki**

Potrafię się wściec jak **dziki zwierz**

MAM ZESPÓŁ ASPERGERA
SPRÓBUJ MNIE ZROZUMIEĆ

Mam **genialną** pamięć

Słucham Cię, ale nie lubię patrzeć Ci w oczy

Nie chcę Cię obrazić, po prostu **mówię co myślę**

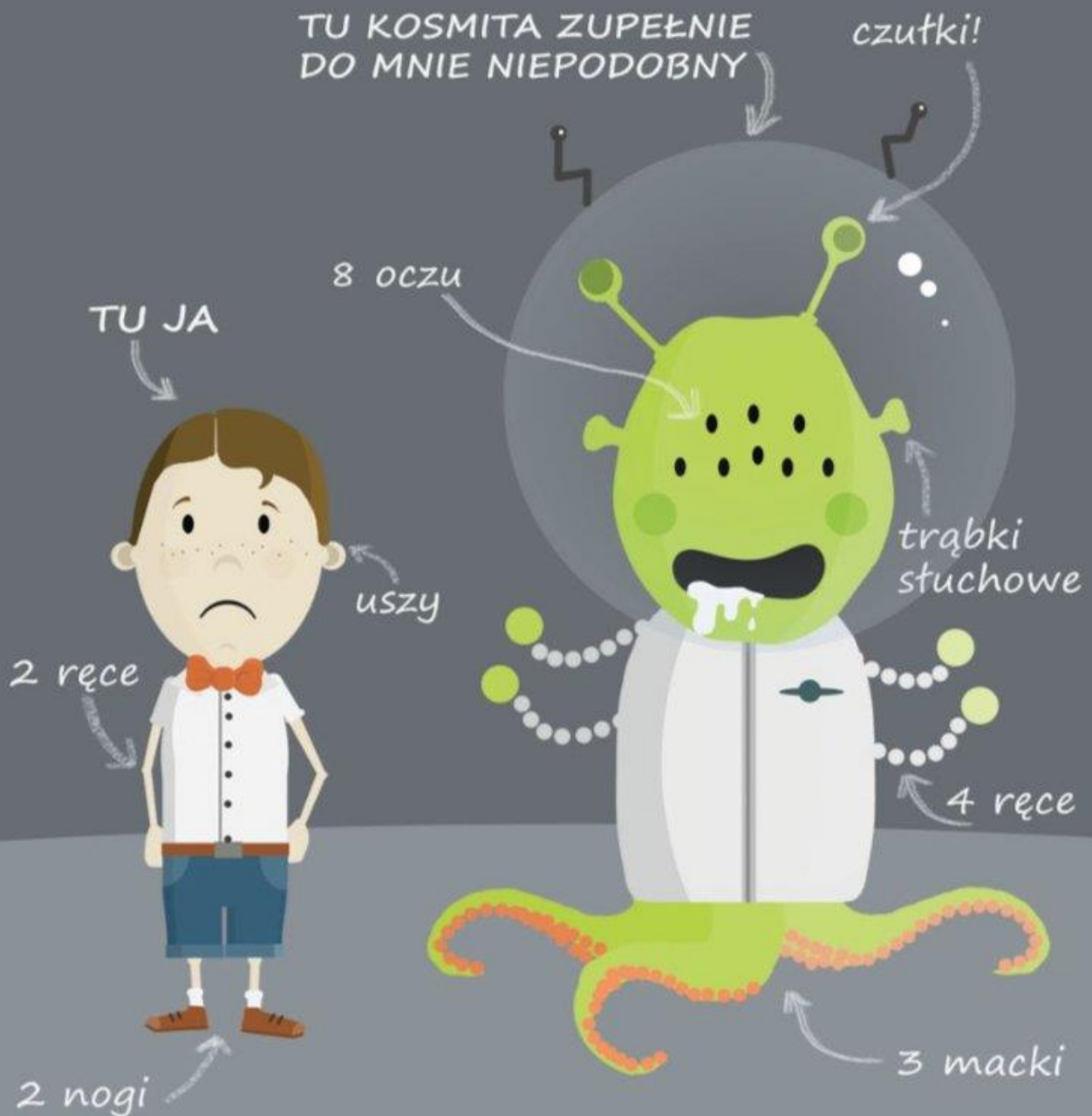
Mam **oryginalne** pomysły

Potrzebuję wiedzieć wcześniej co będzie się działo - **uprzedź mnie**

Nie jestem taki **jak wszyscy**

www.ponadwszystko.com

NIE JESTEM KOSMITĄ MAM ZESPÓŁ ASPERGERA

Joanna Ławicka
ilustrowała Marta Stachurska